

POWTORZYĆ (38) *vb pf*

powtorzyć (37), **powturzyć** (1); powtorzyć : powturzyć *ActReg* (1:1).

Pierwsze o jasne; -tórz- (5), -torz- (1); -tórz- *OrzQuin* (3), *SarnStat*; -tórz- : -torz- *Oczko* (1:1).

inf powtórzyć (11). \diamond *fut* 1 sg powtórzę (7). \diamond 3 sg powtórzy (2). \diamond *praet* 2 sg m -ś powtórzył (2). \diamond 3 sg m powtórzył (8). *f* powtórzyła (1). \diamond 3 pl m pers powtórzyli (3). \diamond *imp* 2 sg powtórż (2). \diamond *part praet act* powtórzywszy (2).

Sł stp notuje, Cn s.v. powtarzać, Linde bez cytatu.

Uczynić coś po raz drugi lub wielokrotnie, tak samo jak przedtem; repetere Modrz, Calag, Cn; iterare PolAnt, Cn; congeminare, duplicare, geminare, ingeminare, instaurare, integrare, referre, retractare Cn (38) : Wiederholen. Powtorzyć. Repetere. *Calag* 567b.

a. Ponowić czynność (7) :

powtorzyć czego przez kogo czym (1): ále lie potym Pan z nim [*tj. człowiekiem*] poiednać raczył/ y powtorzył tego pothym iego iednánia przez Moizełzá/ przez Abráámá/ y przez ine dzyewofłęby mocnemi obietnicámi fwemi. *RejAp* 157v.

powtórzyć co (4): Ionátás powtorzywłfy przymierze z Dawidem/ wsiłuię v Oycá przeiednać gniew Dawidowi *Leop* 1.Reg 20 arg; *SarnUzn* D3v; W iedny chorobie/ raz tę swiátość przyiąć. á kiedy częfto kto w chorobę nową wpada/ wolno ią powtorzyć. *LatHar* 649. *Cf powtorzyć co komu.*

powtorzyć co komu (1): Biikup ielzczę nieumieiąć dobrze onego widzenia rozeznąć/ prosił aby mu ie Pan Bog/ ieśli ielł nieomylnie/ drugi raz powtorzyć raczył *SkarŻyw* 538.

[*cum inf*: Y rzekł mu [*Mojżeszowi*] Fáraon/ [...] áni lię walz widzieć ofoby moiey [...]. Y rzekł Moizełz/ iákoś rzekł (ták) nie powtorzę więcey widzieć [*Non videbo ultra*] ofoby twey. *BudBib Ex* 10/29.]

W połączeniu z wyrazem lub wyrażeniem oznaczającym powtarzalność (4): niechay go przebieię ołzczepem ku ziemi iedno raz/ á więcey nie powtorzę. *BibRadz* 1.Reg 26/8; *SarnUzn* D3v; á wódką różaná albo bábczaną roftworzywłzy/ między dwiema płatkámi ná Nérki przyłóżyć/ y wyfchnieli to/ drugi raz powtórzyć. *Oczko* 32; *SkarŻyw* 538.

b. Ponowić wypowiedź, napisać po raz drugi lub wielokrotnie to samo a. tak samo (30) : Otóż macie piérwżą przyczynę/ czemu w Księstwách ludzie niewolnymi są/ á w Królestwie wolni: Przeto (iż powtórzę) iże w Księstwách/ iáko Książętá iye poddánym fwym rodzą/ ták téż zásie poddáni Książętom iye fwym rodzą. *OrzQuin* S.

powtórzyć czego (5): powthorzy [*żebrak*] raz/ y drugi y trzeći/ oney fwey próby/ tákimi słowy/ ktore słowá kámienne fercze porużyćby ínadź były mogły *GórnDworz* O4, T2v. *Cf Ze zdaniem.*

powtórzyć co (5): Czo thefch po odefczyv posła ye^{go} mczí powthorzily. yakołch tho włzitko. za pewnem viwyedzenyem. zrołkazanya náłchego ípyfano yefth *LibLeg* 11/173v; *OrzQuin* F; *CzechRozm* 190; *SarnStat* 227. *Cf Ze zdaniem.*

powtórzyć komu (2): *RejPos* 270v; A iż tá obietnicá nie byłá powfzechna: tedy to íam kácnio z przefzłych powieści moich y z tego coć ielzczę powtorzę/ poznafz. *CzechRozm* 190.

powtórzyć czego (po przeczeniu) (5): *Diar* 55; *GliczKsiąż* O7v; A iż widzę s postáwy żeś wždy coś dobrego/ Nie ciężko mi po części y powtorzyć tego. *RejWiz* 186; ielłi kto pełny/ krafny/ rumiány/

nád zwyczaj: krałác táka łzkodna: ábowiem iuż dáley niemoże poydź/ á w iednym łtanie owłzeyki łtać niemoże: nagle więc záłye ná doł iákoby brzemię ciężkie vpada/ áczefmy to y pierwey mowili: ale niewáđzi rzeczy potrzebney powtorzyć. *SienLek* 18v; *WujNT* 607.

powtórzyć przez kogo (1): Tamże posłowie i po drugi raz przez tegoż Siennickiego powtorzyli, prosząc, aby to jeno raczył na dobrej pieczy mieć, że krolewem jest polskiem, który inaczej panować i rozkazować nie ma, jeno jak prawa polskie uczą. *Diar* 60.

powtorzyć czym (1): raczysz WKM powinowactwo swe krolewskie rozpomnieć, na ktores się nam zdawna obwiązawszy Panem Bogiem poświadczył a hojnemi obietnicami od samego skoro zaczęcia panowania swego z sejmow do sejmow listy swemi powtorzył *Diar* 21.

powtorzyć gdzie [= *w tekście*] (2): A iákożeś ty w Zurowicach siedząc/ w Chimerze Królá nam náłzého/ y powinowátość iego Królewską wykłádał/ coś téż y w Dyálógoch powtórzył. *OrzQuin* F; *To czyńcie na moię pamiątkę*. [1. *Cor* 11/24]) Te łłowá Pan wyrzekł po dániu Sákramentu pod ósobą chlebá: iáko v Lukáľzá mamy nápiľano: á po dániu kielichá v Lukáľzá ich nie powtorzył *WujNT* 607.

Ze zdaniem dopełnieniowym [*w tym z zapowiednikiem: tego* (3), *to* (1); *iż, że* (5), *zaimek pytajny* (2)] (7): Posłowie przy intencyji swej stojąc powtorzyli tego, że są gotowi o obojej tej obronie radzić *Diar* 41; *LeszczRzecz* A5; *RejAp* 172v; *RejPos* 270v; ná który to obiad/ iuż niepowtorzę/ ále twéy dyłcrecyéy polecę/ co przyrzáđzić trzebá *Oczko* 28; Atoli znowu powturzę MoyPanie ze więcey by ta accessia inuidiey iemu odmowiła nizlibyKrolowi [...] vbyło intraty. *ActReg* 129, 15.

W połączeniu z wyrazem lub wyrażeniem oznaczającym powtarzalność (4): *Diar* 60; Mułzę to drugi raz powtorzyć/ że s tey łtrony łmętek á żáłość/ ále z drugiey łtrony zołtawa cząłtká náđzieie dobrej. *LeszczRzecz* A5; *GórnDworz* O4; *ActReg* 129.

Z przytoczeniem (1): y ten ś. Ian náuczył/ iż Słowo o którym powiedział/ iest Synem Bozym przed wieki rodzonym. A gdy powtorzył: To Słowo było ná poczátku v Bogá: dał znác/ iż pierwey bárzo zakryte było to przedziwne rodzenie. *SkarKaz* 486b.

Zwrot: »powtorzyć słowa« [*szuk zmienny*] (2): Przy czem powtorzył ony słowa rzeknąc/ vpominám was bradá moj mili/ abyłcie łobie tego nietak lekce ważyli iako iá *MurzHist* H2v; *WujNT* 607.

Szereg: »powtorzyć i potwierdzić« (1): KAZIMIERZ III. Syn iego [*Jagielly*] tóż [*egzekucję nad tymi, którzy klątwe cierpią*] powtórzył y potwierdził *SarnStat* 227.

α. *Wypowiedzieć ustalony tekst modlitwy* [*co*] (2) : Powtorz Antyphonę wyżłzey położoną. Nie rácz pámiętác/ Panie etc. *LatHar* 171, 67.

β. *Przytoczyć cudzą wypowiedź, zacytować; powiedziec to samo, co ktoś inny* (5) :

powtorzyć co (4): *ModrzBaz* 28v; WYławianie to [...] Mátki Bozey Máryey/ Archányoł Gábryel z niebá łwiátu od Pána Bogá przyniołł. Cząłtkę iego ółtáteczną/ Helźbietá ś. mátká Ianá Chrzćicielá/ dla tego/ według náuki ś. Ambroźego powtorzyłá/ ábyś ty tego pewien był/ że zgodny iest w náuce łwoiey Duch Boży. *LatHar* 7. *Cf powtorzyć co z czego; co komu*.

powtorzyć co z czego (1): A przedziwny on/ y nigdy w náuce nienágániony Athánázyuľz (*in Euang: de nostra Deip.*) zupełnie teź ie [*Pozdrowienie Anielskie*] z piłmá S. powtorzywłzy/ te łłowá z Kościelnym przydátkiem zgodne/ ná końcu nápiľał. *LatHar* 8.

powtorzyć co komu (2): *OrzQuin* F3; Gdy ten domowi/ Senat przyzowie onego ná vrząd miánowánego/ y nátychmiałt łtárfzy powtorzy mu ono włzytko co mu zádano/ niemiánuiąc tego z kogo to wyłzłó *ModrzBaz* 46.

powtórzyć gdzie [= w tekście] (1): *LatHar* 8 *cf* *powtorzyć co z czego*.

Z przytoczeniem (1): A iż ták bránié iáko y dawánié/ Exekucyá zwác błád iéłt: dowodzęć tego *Definitione Regis*, którą nam podał Dionyzyus Biskup S. którás iuż łłyłzał/ y którác powtórzę: Król iéłt vrząd/ przez który ludzie [...] rozliczné dáry Bożé biorá [...]. *OrzQuin* F3.

Synonimy: ponowić, wznowić; **b.β.** przytoczyć, przywieść.

Formacje współrdzenne cf POWTARZAĆ.

Cf **POWTORZENIE, POWTORZONY**

SBu